

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.390/2013/12.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2013. szeptember 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A pénzmosás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neve ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2013. február 27. napján kihirdetett 11.B.986/2010/75. számú ítéletét megváltoztatja.

A magánokirat-hamisítás vétségét hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A vádlott terhére megállapított további bűncselekmények törvényhelye a következő.

- A helyesen 6703 rendbeli csalás vétsége és az 53 rendbeli, folytatólagosan elkövetett csalás vétsége: Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont,
- folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntette (Btk. 399. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont II. fordulat).

A szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani azzal, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3000 (háromezer) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Miskolci Törvényszék első fokú ítéletében vádlottat 6650 rendbeli csalás vétsége (Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont), 53 rendbeli, folytatólagosan elkövetett csalás vétsége (Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont), folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntette (Btk. 303. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont, II. fordulat) és magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlottal szemben 41.673.390 Ft erejéig vagyonelkobzást rendelt el. Ugyanakkor a vádlottat 700 rendbeli csalás vétsége (Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a Debreceni Városi Bíróság B.712/2001. számú ügyében a vádlottal szemben jogerősen kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés végrehajtásának elrendeléséről, amely a Hajdú-

Bihar Megyei Bíróság 3.Bf.649/2004/4. számú ítéletével emelkedett jogerőre. Rendelkezett továbbá a Miskolci Városi Bíróság 38.B.666/2008/12. számú ügyében kiszabott 1 év 8 hónap börtönbüntetés végrehajtásának elrendeléséről is. Döntött a nagyszámú bűnjelről, a magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította és határozott a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést elsősorban felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében.

Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.201/2010/3-II. számú átiratában a tényállást megalapozottnak, a vádlott bűnösségére vont következtetést okszerűnek tartva az elbíráláskor hatályos új büntető törvény alkalmazása és a jogi indokolás kiegészítése mellett az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a védelmi jogorvoslatot fenntartva elsődlegesen a vádlott felmentését, másodsorban a büntetés enyhítését indítványozta.

A védelmi fellebbezés nem alapos.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírálta. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is. A felülbírálat azonban a fellebbezéssel nem támadott felmentő rendelkezésre a Be. 348. § (2) bekezdése értelmében nem terjedhetett ki, e tekintetben beállt a részjogerő.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív perjogi hibát, amely a bizonyítás törvényességét érintené, vagy az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Helyes és hiánytalan tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdés értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A 2.) tényállás csak annyiban egészítendő ki, hogy a vádlott a 300.000 Ft készpénzt a csalásból származó jogtalan előny elleplezése érdekében fizette be az alapítványi számlára.

Kétségtelen, hogy a törvényi tényállás célzatát megvalósító tényállási elem részben tudati jellegű, a pénzmosás tényállása azonban olyan speciális, hogy a bűncselekmény egyértelmű megállapíthatósága érdekében szükséges a célzatot megalapozó körülmények tényállásba foglalása is.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint perrendszerűen értékelte. Részletekbe menően vizsgálta a vádlott ténybeli

beismerő, de a büntetőjogi felelősséget elhárító terhelti vallomásait, a tanúvallomásokat, a nagyszámú okirati bizonyítékot és a könyvszakértői bizonyítás anyagát is. A részben ellentmondó bizonyítékok alapos és helytálló értékelésével vetette el a vádlott védekezését. A megállapított tényekből további tényekre helyesen vont következtetést. A törvényszék döntéséről részletesen és igen színvonalasan számot adott. Az indokolásban foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett.

Az ítéletábra rögzíti, hogy a vádlott ügyében a másodfokú elbírálás idején hatályos új büntető törvényt (2012. évi C. tv., továbbiakban Btk.) kell alkalmazni, mert egyes kardinális általános részi rendelkezések folytán az új anyagi jogi norma összhatásában enyhébbnek minősül, mint az 1978. évi IV. tv. (továbbiakban régi Btk.). Amint a fellebbviteli főügyészség is helytállóan utalt rá, az elkövetés óta jelentősen módosultak, enyhültek a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének meghosszabbodásával kapcsolatos szabályok. A 2009. évi LXXX. tv. 28. §-a folytán 2010. május 1-jétől ugyanis már hatálytalan a Btk. 89. § (4) bekezdésének azon rendelkezése, mely szerint felfüggesztett szabadságvesztések találkozása esetén, ha az elkövetőt a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt újabb felfüggesztett szabadságvesztésre ítélik, a korábbi felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje az újabb szabadságvesztés próbaidejének leteltéig meghosszabbodik. Ilyen rendelkezést az alkalmazott új Btk. sem ír elő. A régi szabály alkalmazása a Debreceni Városi Bíróság 37.B.2780/2011. és a Nyíregyházi Városi Bíróság 24.B.389/2003. számú ügyében kiszabott szabadságvesztések végrehajtásának elrendelését is szükségessé tenné, melyre az új törvény már nem nyújt lehetőséget.

Ezen túlmenően megállapítható, hogy a feltételes szabadságra bocsáthatóság szabályai is az elkövető javára változtak. A régi Btk. rendelkezése szerint börtön fokozatú szabadságvesztésből a terhelt a büntetés háromnegyed részének letöltése után volt feltételes szabadságra bocsátható, míg a hatályos törvény 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján ez a tartam kétharmad. A vádlott az új rendelkezés folytán hónapokkal korábban szabadlábra kerülhet feltételesen az elkövetéskor hatályos törvényen alapuló döntéshez képest, ez pedig olyan releváns körülmény, mely az új törvény alkalmazását teszi szükségessé.

Enyhébb továbbá az új törvény az értékhatárok változása folytán is. Szemben az elkövetéskor hatályos Btk. 138/A. § a) pontjában írt 20.000 forinttal, a szabálysértési érték felső határa jelenleg ötvenezer forint (Btk. 459. § (6) bekezdés a) pont). Az értékhatár emelkedése folytán a korábban büntettként minősülő csalás már csak vétséget valósít meg.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. Az új törvény alkalmazása folytán azonban az ítéletet meg kellett változtatni. A magánokiratra elkövetett bűncselekmény más néven, hamis magánokirat felhasználásaként büntetendő, ezért a másodfokú bíróság e vétségnek minősítette a Btk. 345. § felhívásával.

Az 1.) tényállásba foglalt nagyszámú csalás, illetve folytatólagos csalás vétsége a Btk. 373. § (1) bekezdése, és a (2) bekezdés bc) pontja alapján minősül. A vádlott a sértetteket egyértelműen jogtalan haszonszerzés céljából tévesztette meg és szabálysértési

értékhatárt jelentő összegű kárt okozott a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontjában meghatározott üzletszerű elkövetéssel a fiktív munkalehetőséggel kapcsolatosan. A nem folytatólagos, nagyszámú bűncselekmény rendbelisége azonban nyilvánvalóan elírásból és nem téves minősítésből fakadóan a rendelkező részben pontatlanul került rögzítésre. A módosított vád és a felmentő rendelkezések, valamint az ítélet 162. oldalán kifejtett jogi álláspont szerint ugyanis egyértelmű, hogy valójában 6703 rendbeli csalás vétségét követte el a vádlott. Mindezekre tekintettel külön megváltoztatásra, és további bűnösség kimondására nem volt szükség, az ítéletábra a helyes minősítéssel orvosolta a rendelkező rész és az indoklás közötti, egyértelműen elírásból eredő, csak részleges és feltétlen hatályon kívül helyezési okot nem teremtő különbséget. Megfelel a törvénynek az 53 rendbeli csalás vonatkozásában a folytatólagos törvényi egység megállapítása is.

A 2.) tényállásbeli pénzmosás új törvényhelye pedig a Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont II. fordulata. Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a vádlottnak a csalásból származó 3.000.000 millió forint alapítványi számlára való befizetése a pénzmosás bűntettét valósította meg. A Btk. 399. § (3) bekezdése b) pontjának II. fordulata szerint az (1) bekezdésnek megfelelően öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő pénzmosás miatt, aki a bűncselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése, titkolása céljából pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe. A bűncselekmény célzatos, egyenes szándékot feltételez (BH2006. 143.).

Az irányadó tényállásból levonható a vádlott tudattartalmára a következtetés, hogy a jogtalanul megszerzett készpénz eredetének leplezése céljából helyezte el az alapítványi számlán a nagyobb értéknek megfelelő összeget. Jelen esetben a tipikus elkövetési tárgyra, készpénzre követte el a vádlott a cselekményt, de megjegyzendő, hogy a Btk. 402. § (1) bekezdése szerint a 399-400. § alkalmazásában dolgon a vagyoni jogosultságot megtestesítő olyan okiratot, dematerializált értékpapírt is érteni kell, amely a benne tanúsított vagyoni érték vagy jogosultság feletti rendelkezést önmagában, illetve dematerializált formában kibocsátott értékpapír esetén az értékpapírszámla jogosultjának biztosítja.

A számlára utalás a Btk. 402. § (2) bekezdése értelmében egyértelműen pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek minősül. Az idézett értelmező norma szerint ugyanis a 399-400. § alkalmazásában pénzügyi tevékenységen, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevételén a pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealapkezelési, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél, vagy biztosítási, viszontbiztosítási vagy független biztosításközvetítői, illetve önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magán-nyugdíjpénztári vagy foglalkoztatói nyugdij-szolgáltatási tevékenységet, illetve annak igénybevételét kell érteni.

A kifejtettek miatt ezért a vádlott cselekvősége kimerítette a pénzmosás bűntettének törvényi tényállását is. A bűncselekmény az elkövetési magatartás fő elemei, a más bűncselekményből származó dolog leplezése folytán valódi bűnhalmazatban áll a csalással.

bíró

ZÁRADÉK: A Miskolci Törvényszék 11.B.986/2010/75. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2013. szeptember 16.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő